



Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Türr István sirja

Forrás:

Magyarország

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Türr István

Idő

11919

Bp

(Hely)

1914. x. 23

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olda

Türr István sirja

*

A pesti egyetemi ifjuság körében mozgalom indult, hogy Türr tábornoknak a kerepesi temetőben lévő gondozatlan és feledésbe ment sírját halottak napjára fölvirágozzák és megkoszorúzzák. Nemes gondolat az egyetemi fiatalságtól, mely Türr tábornok emlékezetének megtisztelését annak a barátságának viszonzásával határozta el,

Az egyetemi fiatalság Türr tábornokban így az olasz szabadságharc nagynevű magyar hőst ünnepli. Bizvást ünnepelheti azonban benne a kitünő magyar hazafit is.

Türr István! Szinte nehezemre esik így írni a nevért. A magyar ember csak Türr Pistának ismeri. Így énekelte a magyar népdal, mikor a magyar lelkek Olaszországból várták a felszabadító légiókat, melyeknek szervezésén Türr tábornok buzgólkodott.

Majd hoz Kossuth tisztát,
Türr Pista meg puskát
Éljen Garibaldi!

Valami csodálatos varázsszal égette bele magát Türr tábornok neve a magyar lelkekbe a hatvanas esztendőben, mikor a hosszú elnyomatás után lobogó bizodalommal kapaszkodtunk bele minden jelenségbe, melytől a felszabadulást vártuk. Türr tábor-

nok alakját egész legendakör vette körül, mert az olasz szabadságharcban kivívott nagy dicsőségei a gyönyörű mesék szárnyain röptek bele az ábrándozó magyar közhangulatba. A königgrätzi nagy osztrák csatavesztés s az utána bekövetkezett 67-iki kiegyezés véget vetett az ábrándozásnak, meg a Türr Pista vállalkozásaihoz fűzött reménykedéseknek is.

Érdekes alak volt. Katona és szabadsághős. Mindenütt ott volt, ahol a szabadságért harcoltak. Egész fiatal korában az osztrák hadseregben szolgált a bajai születésű magyar fiú, s a Ferenc Károly főherceg ezredében hadnagy volt. Az 1848-iki olasz forradalom kitörésekor kénytelen volt Radeczky hadseregével Olaszországba menni. Csakhamar piemonti területre menekült, ahol egy alakuló magyar légió parancsnokságát vette át. Ettől kezdve azután Türr Pista mindenütt a szabadságért harcolt. Részt vett a krími háborúban mint az angol-török hadsereg egyik főtisztje; 1855-ben, mikor az angol kormány megbízásából a dunai tartományokba utazott, egy volt tisztársra feljelentésre elfoglák, Bécsbe vitték s ott a haditörvényszék halálra ítélte. Csak Viktória angol királyné közbenjárására bocsátották szabadon. Azután részt vett az oroszok ellen viselt cserkesz háborúban, majd az olasz szabadságharc kitörésekor Olaszországba sietett s Garibaldi mellett harcolt az osztrákok ellen. Hősi tettei egymást érték a halhatatlan

„ezek” vitézi csatában. A hadjárat után az olasz kormány megerősítette olasz altábornagyi rangjában s Viktor Emánuel szárnysegédévé nevezte ki. Valósággal becélte az olasz közvélemény, mely a maga szabadságának hőst látta és tisztelte és szerette benne.

Daliás, szinte athletai termetű, tökéletesen szép férfi volt. És emellett ragyogó hírnév vette körül. Nem csoda, hogy III. Napoleon császár unokahuga, Vyse-Bonaparte Adél beleszeretett, s Türr tábornok Mantovában 1861-ben nőül is vette a herceglányt. A königgrätzi csata után még próbálkozott Klapkával együtt a Magyarországra való betörésre, de az események tárgyalanná tették ezt a vállalkozást, s visszatért Olaszországba. Az általános amnesztia után őt is hazahozta az égő honvágy és itt vett részt a közügyekben, de aktív politikai szerepet nem vállalt. Inkább azon dolgozott, hogy Magyarország ügyeit és érdekeit a külföld előtt népszerűsítse. Ezen a téren nagy diplomáciai és közgazdasági tevékenységet fejtett ki.

Mi újabb nemzedék már csak mint öreg urat láttuk és ismertük. Mint ilyen is daliás alak volt. Egyenes tartású, gyönyörű fejű ember. Elegáns minden mozdulatában és művelt, szeretetreméltó ur egész modorában. Nyaranta

a Lidón volt. A magyarság gyönyörködve látta azt a nagy tiszteletet, melylyel az olasz előkelő világ körülvette a mi hőünket, a kitűnő magyar embert. Kossuth Lajos mellett neki volt a legtöbb érdeme abban, hogy az olasz nemzetben ugyszólván kultusszá lett a magyarok iránt érzett meleg barátság. Mint jó magyar hazafinak, megadatott az, hogy életének dicsőségekben és sikerekben gazdag pályáját hazájában fejezze be. Itt halt meg. Az imádott anyaföldbe került. Halála után a bekövetkezett robogó és romboló események özönében kissé megfeledkeztek emlékezetéről. Üdvös dolog, hogy most az egyetemi fiatalság új tüzet gyújt neki. Ez a tiszta hazafias érzéseket melegíthet és tarthat ébren.